

leefbaarheidsagenda Oudeschip en omliggende buurtschappen

Onze toekomst ligt hier!

Maart 2023

Opgesteld in samenwerking met inwoners,
door vereniging Dorpsbelangen Oudeschip.
met ondersteuning van Vereniging Groninger Dorpen.

vormgeving: Vita van der Lijke, Roadbear Studios
fotografie: Etty Meijer, Peter de Vries, Vita van der Lijke

Leefbaarheidsagenda Oudeschip en omliggende buurtschappen: Onze toekomst ligt hier!

De aanleiding

Op 13 april 2021 hebben de provincie Groningen en de gemeente Het Hogeland het voornemen om de Eemshaven uit te breiden aan de inwoners van Oudeschip en de omliggende dorpen en buurtschappen bekend gemaakt. De ambitie is om zo werkgelegenheid te creëren in Noord-Groningen.

De mensen in en rondom Oudeschip ontvingen een brief en er was een online informatieavond. De Oostpolder was de beoogde locatie. Er werd een start gemaakt met de uitwerking van een Masterplan voor de Oostpolder. Vanzelfsprekend riep dit nieuws veel vragen en onrust op in de omgeving: de Oostpolder ligt achter de dijk, waar de dorpen en buurten voor tegenaan liggen.

Vanuit het dorp Oudeschip, de provincie en de gemeente is het verzoek aan Groninger Dorpen gedaan om het dorp Oudeschip en de kernen daar om heen te ondersteunen bij het ontwikkelen van een gedragen Leefbaarheidsagenda. Waarin de bewoners samen formuleren wat er nodig is om hun leefomgeving te versterken ondanks en mede door de voorgenomen uitbreiding van de Eemshaven.

De opdracht was om de uitwerking van de plannen voor de uitbreiding kritisch te volgen en tegelijk te combineren met het maken van goede plannen voor de leefbaarheid van alle aanwonenden in de nabijgelegen buurtschappen. De benoemde bouwstenen daarvoor waren:

- Een gedragen leefbaarheidsagenda gekoppeld aan ontwikkelingen in de omgeving
- Een stabiele dorpscommunicatie gedurende dit proces
- Een stevig dorpskader gedurende dit proces
- Bouwstenen voor dorpsdemocratie op de langere termijn
- Een afsprakenkader/overeenkomst tussen overheden en bewoners op basis van de Leefbaarheidsagenda.

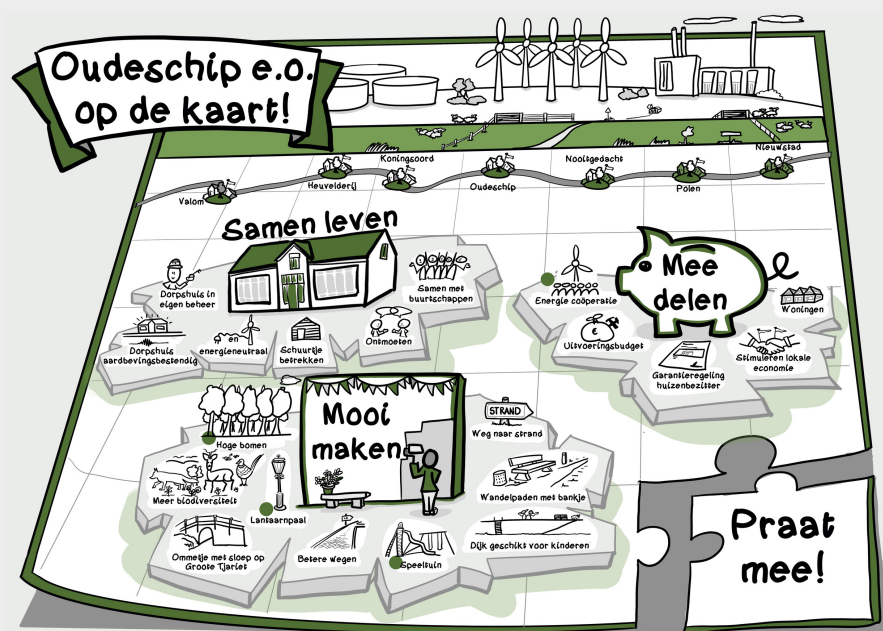
In deze notitie komen aan bod:

1. De aanpak: de Praatplaat
  - a. Informatie ophalen bij bewoners via de Praatplaat
  - b. Een officiële reactie op de overheidsplannen
  - c. Terugkoppelingsbijeenkomst: afsluiting van het inventarisatieproces
2. Van praatplaat naar Leefbaarheidsagenda
3. Van Leefbaarheidsagenda naar afsprakenkader

1.De aanpak: de Praatplaat

Binnen het Masterplan Gebiedsontwikkeling Oostpolder was participatie een belangrijk aandachtspunt. Bewoners werden uitgenodigd om mee te denken over de ontwikkelingen achter de dijk en hun inbreng te leveren aan de leefbaarheidstafels. Deze inbreng en de plannen en ideeën uit de Dorpsvisie Oudeschip van 2020 werden het vertrekpunt voor de Leefbaarheidsagenda.

Alle verzamelde ideeën werden verbeeld in een 'Praatplaat' en dat was het startpunt voor het vervolgproces met de dorpsbewoners.

NB Herkenbaar onderscheid op de Praatplaat:

Voor de dijk de leefomgeving waarop inwoners invloed kunnen hebben

Stukje buffer achter de dijk, daar kunnen de mensen het over hebben.

Achter dijk is met name ontwikkeling industrieterrein Eemshaven. Hier heb je als dorp weinig invloed op.

De Praatplaat

Het doel: prikkelen en informeren. Welke ideeën zijn er en in welk stadium.

Prikkelen om mensen uit te dagen mee te doen.

Doelgroepen: bewoners uit Oudeschip en de zes omliggende buurtschappen

Drie hoofdthema's: sociaal, fysiek en economie. Vertaald naar:

(denk aan het dorpshuis)

(denk aan lantaarnpalen)

(denk aan opbrengsten windmolens, uitvoeringsbudget leefbaarheidsplan)

1.a Informatie ophalen bij bewoners via de Praatplaat

De brede werkgroep met daarin vertegenwoordigers van provincie, gemeente en dorpsbelangenbestuurders hield een try-out op 23 maart 2022: Stond alles correct op de Praatplaat? Hoe zorg je dat mensen met aanvullingen komen? De tekenaar paste nog een paar kleine details aan.

Op de Informatiemarkt van 26 maart 2022 werd de Praatplaat voor het eerst daadwerkelijk gebruikt om met bewoners in gesprek te gaan. Men kon aanvullende ideeën kwijt, vragen stellen en in gesprek gaan.

Na de Informatiemarkt van 26 maart was er nog een breed scala aan gelegenheden en bijeenkomsten waar bewoners voor werden uitgenodigd via de nieuw verschenen dorpskrant 'De Oudeschipster'. Om mee te praten en aanvullende inbreng te leveren. Zo waren er een aantal wandelingen en inloopbijeenkomsten in dorpshuis Het Diggelschip.

1.b Een officiële reactie op de overheidsplannen

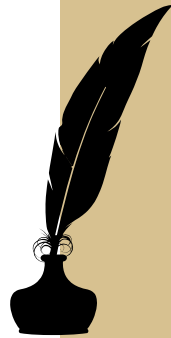
Op 21 juni 2022 presenteerden gemeente en provincie de stand van zaken met betrekking tot voortgang van het juridische planproces Gebiedsontwikkeling Oostpolder. Dit was de aanleiding voor een schriftelijke reactie vanuit de bewoners. Dorpsbelangen Oudeschip deed het voorbereidende werk. De opgestelde reactie werd huis-aan-huis verspreid met het verzoek aan de bewoners om het mee te ondertekenen. Maar liefst 43 bewoners zetten hun handtekeningen eronder.

Op 15 september 2022

publiceerden provincie Groningen en gemeente Het Hogeland de reactienota.

Op 7 februari 2023

was er een eerste terugkoppeling van de provincie met uitkomsten van diverse milieuonderzoeken die inmiddels hadden plaatsgevonden.

In de begeleidende brief schrijft Dorpsbelangen Oudeschip:

“Als Dorpsbelangen Oudeschip hebben we een statement geschreven waarin krachtig is omschreven wat wij – inwoners van Oudeschip en omgeving – van de plannen van de uitbreiding van de Eemshaven vinden. Daarnaast hebben we een aantal vragen (zienswijzen) en reacties beschreven die we graag beantwoord zien vanuit de Provincie Groningen. De inhoud van ons statement is tot stand gekomen op basis van de geluiden die wij de afgelopen maanden hebben opgevangen o.a. tijdens de tafelgesprekken in het dorps huis, tijdens de informatiemarkt, tijdens de informatiesessie Kennisgeving Oostpolder en door de contacten die we in het dorp hebben. We hebben actief gevraagd: hoe vind je dat het gaat en wat vind je van de plannen.”

Het statement (compact)

Het recht om te bestaan, gunnen wij onszelf (titel dorpsvisie Oudeschip).

We praten en denken mee – onder protest. We vinden dat:

Er te weinig aandacht is voor het woon- en leefgenot van de bewoners in het gebied dat grenst aan de Oostpolder. Men ervaart ook nu al veel verkeersoverlast van werkverkeer dat er is, en het gebrek aan toekomstperspectief gaat nu al ten koste gaan van het woon- en leefgenot. We willen dat onze leefbaarheid gekend en gepositioneerd wordt in de plannen die al geschreven zijn of nog worden. We willen gekend worden in de kleuring aan onze kant van de dijk: leefbaarheid.

1.c Terugkoppelingsbijeenkomst: afsluiting van het inventarisatieproces van de Leefbaarheidsagenda

Ondertussen liep ook het proces in Oudeschip en omliggende buurten/dorpen.

Op 10 november 2022 is het inventarisatieproces van de Leefbaarheidsagenda afgesloten met een terugkoppeling van alle inbreng en resultaten aan de bewoners. Ook zijn de overige resultaten van de leefbaarheidsagenda op een rijtje gezet:

- Er zijn veel ingrediënten voor de Leefbaarheidsagenda verzameld
- Er is een breed gedragen zienswijze ingediend
- Er is een regelmatig verschijnende informatieve Dorpskrant met een vaste redactie actief
- Een actief en stabiel bestuur van Dorpsbelangen
- Subsidie Loket Leefbaarheid voor haalbaarheidsstudie Dorpshuis Oudeschip en omgeving
- Een nieuwe activiteitencommissie voor toekomstige activiteiten in het Dorpshuis
- Wat nog moet: Een afsprakenkader / overeenkomst tussen overheden en bewoners op basis van de Leefbaarheidsagenda.

Dorpsbelangen, een stabiel en actief bestuur: de basis voor dorpsdemocratie.

Het project Leefbaarheidsagenda heeft het bestuur van Dorpsbelangen Oudeschip een positieve impuls gegeven. Zo is het aantal bestuursleden sinds de start van het project toegenomen. Betrokken dorpsbewoners hebben zichzelf gemeld. Dat was een mooie opsteker. De interactie met de achterban en de vraagstukken vanuit provincie en gemeente waren uitdagend en brachten veel werk met zich mee. Het bestuur bleef steeds kritisch op haar eigen rol en inzet binnen het Masterplan Oostpolder. Zo heeft men gekozen voor de rol van klankbord bij het ontwikkelen van de Vangnetregeling, vanwege haar keuze voor 'meedoen onder protest'.

De brede discussie binnen het dorp/dorpen/buurten is gevoed door de komst van de dorpskrant 'Het Diggelschip'. Deze wordt maandelijks verspreid onder alle bewoners in Oudeschip en omliggende buurtschappen. De dorpskrant blijkt ook van betekenis als podium voor informatie over de ontwikkelingen van die vanuit gemeente en provincie zijn geïnitieerd. Daarmee is Het Diggelschip van betekenis voor de Dorpsdemocratie.

Vanuit het project Leefbaarheidsagenda zijn inmiddels handvatten aangereikt om WBTR-proof te worden. Zodat het bestuur beter controleerbaar wordt voor haar leden en bestuur keuzes herleidbaar zijn. Daar is aan de basis nog huiswerk te doen: goede adviezen zijn inmiddels aangereikt en kunnen per direct ter hand worden genomen.

2. Van praatplaat naar Leefbaarheidsagenda

Een afsprakenkader/ overeenkomst tussen overheden en bewoners op basis van de Leefbaarheidsagenda, is waar sinds de terugkoppelingsbijeenkomst op 10 november 2022 aan gewerkt wordt.

De leefbaarheidsagenda van Oudeschip e.o. wordt weergegeven in de tabel elders in deze publicatie. Een overzicht van voor het dorp essentiële onderdelen om de leefbaarheid voor nu en de toekomst te behouden en te verbeteren.

Algemene opmerkingen hierbij zijn:

Achter de dijk: een kwestie van lange adem

Een deel van de wensen 'achter de dijk' zullen pas - wanneer de plannen achter de dijk in uitvoer gaan - meegenomen kunnen worden. Dat laat nog lang op zich wachten. Als het Masterplan voor de Oostpolder doorgaat, is de verwachting dat het nog zo'n 8 jaar duurt voordat de schep in de grond gaat. Pas dan zal het 'boter bij de vis'-principe van toepassing zijn. Een zeer belangrijke onderdeel van het gebied achter de dijk voor de dorpsbewoners is de geplande groen/blauw bufferzone. Ten behoeve van de invulling van deze bufferzone zijn de wensen en ideeën van dorpsbewoners tijdens een aantal inspraakbijeenkomsten aangehoord en ook teruggekoppeld. Het dorp Oudeschip en omliggende buurtschappen wil benadrukken dat zowel behoud van de bestaande als de juiste invulling van deze bufferzone essentieel is voor de toekomstige leefbaarheid van hun streek.

Voor de dijk: eigen verantwoordelijkheid

De ideeën 'voor de dijk' blijken in financiële zin, grotendeels de verantwoordelijkheid van het dorp zelf te zijn. Dat stelt de omwonenden teleur. Ze vinden een Gebiedsfonds Oostpolder dan ook gepast en dit zou haalbaar moeten zijn bij doorgang van de ontwikkeling van de Oostpolder. De start is gemaakt met 'nummer 1' op de agenda van het dorp: het dorpshuis. Fondsenwerving voor de leefbaarheidsplannen zal nog veel inzet en lobbywerk vergen. De resterende uren van de procesbegeleiders voor de Leefbaarheidsagenda zal hier aan besteed worden.

Dorpshuis Diggelschip: haalbaarheidsstudie

Inmiddels zijn er via Loket Leefbaarheid Groningen (NPG-programma voor bewonersinitiatieven) middelen beschikbaar gekomen en is een start gemaakt met het meest concrete actiepun: Dorpshuis Diggelschip. Het gaat om een haalbaarheidsstudie voor dit gebouw met een dorpshuisfunctie. Als blijkt dat het Diggelschip exploiteerbaar is, de investeringskosten opwegen tegen de toekomstige inkomsten, dan zal er vervolgens gezocht gaan worden naar financiering.

Het Diggelschip is op dit moment eigendom van gemeente Het Hogeland en het schuurtje op het terrein voor het dorpshuis is nog in particulier eigendom. Het is de ambitie van Oudeschip en omliggende buurtschappen dat zowel het dorpshuis als het schuurtje in eigendom komen van de inwoners. Ze doen hierbij een beroep op de medewerking van de gemeente. Binnen de Haalbaarheidsstudie is dat scenario het uitgangspunt. Het verduurzamen van het gebouw zal een belangrijke pijler zijn om de kosten beperkt te houden.

Lopende afspraken met de gemeente Het Hogeland

Verder zijn er nog lopende afspraken met de gemeente: over kleine investeringen en onderhoud, dit blijft een punt van aandacht.

3. Van Leefbaarheidsagenda naar afsprakenkader

Boter bij de vis!

Dat is de uitspraak van de provincie en gemeente waar het dorp zich aan vasthoudt. Dat betekent dat deze gepresenteerde Leefbaarheidsagenda moeten worden omgezet en bekrachtigd in concreet afsprakenkader of een overeenkomst. Deze moet dan onderdeel worden van de officiële besluitvorming omtrent het masterplan en het projectbesluit.

Samen leven

wat	waarom	hoe	budget	wie regie	verwachting vanuit gebieds-ontwikkeling Oostpolder	Wanneer
Activiteiten organiseren	Activiteiten leiden tot nieuwe ontmoetingen, nieuwe ideeën en betrokkenheid. Ze brengen een gevoel van saamhorigheid.	Een activiteitencommissie oprichten die een activiteitenkalender opstelt en mensen betreft bij de organisatie	€ 5.000 per jaar	Dorp	Zie gebiedsfonds Oostpolder	Start maart 2023
Dorps-communi-catie	Mensen uniform en tijdig informeren is belangrijk voor betrokkenheid	Maandelijks dorpskrant is opgezet nu. Maar hoe blijven we deze behouden?	€ 3000 per jaar	Dorp	Zie gebiedsfonds Oostpolder	Voort-durend

Mee delen

wat	waarom	hoe	budget	wie regie	verwachting vanuit gebieds-ontwikkeling Oostpolder	Wanneer
Gebieds-fonds Oostpolder	Bewoners en dorp mogen meeprofiten van het verdienmodel van de Oostpolder. Ze willen niet alleen de lasten maar ook de lusten.	Maak een gebiedsfonds Oostpolder waaruit bewoners en verenigingen geld kunnen halen die zij kunnen inzetten voor sociale, fysieke en economische leefbaarheid. Dit gebiedsfonds kan gefinancierd worden vanuit de exploitatie van de Oostpolder.	€ 5.000 per jaar	Pro-vincie i.s.m. dorp	Onderdeel maken van het masterplan en projectbesluit. 'Boter bij de vis' zoals gezegd.	Zsm

Mooi maken

wat	waarom	hoe	budget	wie regie	verwachting vanuit gebieds-ontwikkeling Oostpolder	Wanneer
Dorpshuis verbeteren, vernieuwen en ver-duurzamen. En overdragen van gemeente naar het dorp.	Het dorpshuis is een belangrijke voorziening om ontmoetingen en activiteiten mogelijk te maken.	haalbaarheids-onderzoek + ontwerp + plan van aanpak + begroting.Daarna fondsenwerving en vervolgens realisatie.	??	Dorp		2023/2024
Aankoop schuurtje bij/voor dorpshuis	Voor het aanzicht, de toegankelijkheid en extra parkeerplekken.	Gemeente koopt schuurtje, inwoners doen sloop en opruimen en samen maken ze bestrating. Vervolgens in 1 keer met dorpshuis overdragen naar dorp.	€ 36.000	Ge-meente	geen	Zsm
Fietspaden verbeteren. B.v.langs Klaas Wiersumweg van Eemshaven naar Roodeschool	Functioneel i.v.m. werk en school veilig kunnen fietsen. Recreatief: meer mogelijkheden om te fietsen, rondje zee of Oostpolder.	Naast inspraak ook betrokken worden in planvorming en besluitvorming van de infrastructuur.		Provin-cie/ ge-meente	Betrokken worden in planvorming en besluitvorming en goede terugkoppeling.	Zodra het nodig is
Woning-bouw	Als we het dorp leefbaar willen houden dan is het een must om periodiek het woningenbestand uit te breiden. Dan geven we jongeren en ouderen de kans om te blijven wonen	<ul style="list-style-type: none"> • Klein uitbreidingsplan (6-8 woningen) • Verplichte herbouw leegstaande woningen		Dorp en ge-meente	Geen	Zsm
Overlast windmolens (grond-geluid en licht)	Deze overlast heeft veel invloed op het woongenot en welbevinden van mensen.	Bewoners willen serieus gehoord worden.		Provin-cie	Overlast minimaliseren. Echt een must.	Zsm

Mooi maken (vervolg)

wat	waarom	hoe	budget	wie regie	verwachting vanuit gebieds-ontwikkeling Oostpolder	Wanneer
Bloemen in het dorp	Oudeschip kleurrijker maken. Van bloemen wordt je vrolijk.	Samen een plan maken waarin we duurzaam investeren in bloemen en bloembakken		Dorp	Zie gebiedsfonds Oostpolder	Zsm
Plan Groote Tjariet	Stimulering van het gebied zowel op toerisme als leefbaarheid.	Met alle belanghebbenden samen een plan maken. Dit plan is veelomvattend dus daarom niet vanuit dorpsgemeenschap te trekken		Provin-cie, water-schap, etc	Onderdeel maken van het masterplan en projectbesluit Oostpolder.	Zsm

